INTERNATIONALE CHRONOSTRATIGRAFISCHE TABEL

www.stratigraphy.org

Internationale Commissie voor Stratigrafie

v **2022**/02

	2/ U0	TA TE	John Henri	2			
£0,0	Erathe	Sy 1/89/ Sy 1/89/89/89/89/89/89/89/89/89/89/89/89/89/	Sono / Porio	Flage / 7jid	GSSP	ouderdom (Ma)	
			Holoceen M O/V	Meghalayen Northgrippien Greenlandien	No.	heden 0,0042 0,0082 0,0117	
		Kwartair	Pleistoceen	Boven Chibaien Calabrien	<	0,129 0,774	
				Gelasien	N N	1,80 2,58	
			Plioceen B/L O/V	Piacenzien Zancléen	N N	3,600 5,333	
		een	B/L·	Messinien Tortonien	<	7,246	
	c	Neogeen	Mioceen ^M	Serravallien	1	11,63 13,82	
	Kenozoïcum	Z	_	Langhien Burdigalien		15,97 20,44	
	nozc		O/V	Aquitanien Chattien	S	23,03	
			Oligoceen	Rupelien	4	27,82	
_		en	Paleoceen	Priabonien	<	33,9 37,71	
Fanerozoïcum		Paleogeen		Bartonien Lutetien	<<	41,2	
rozo		Pale		Ypresien	<	47,8 56,0	
-ane				Thanetien Selandien	<	59,2	
_				Danien	<	61,6 66,0	
				Maastrichtien	<	72,1 ±0,2	
				Campanien Santonien	<	83,6 ±0,2	
				Coniacien	<	86,3 ±0,5 89,8 ±0,3	
				Turonien Cenomanien	1	93,9	
		Krijt		Albien	1	100,5	
			Onder	Aptien	<u> </u>	~ 113,0	
				Barremien		~ 121,4	
				Hauterivien	<	~ 129,4 ~ 132,6	
				Valanginien Berriasien		~ 139,8	
						~ 145,0	

Boven Tithonien 152,1±0,9 157,3±1,0 166,1±1,2 168,3±1,3 170,3±1,4 174,1±1,0 182,7±0,7 190,8±1,0 190,8±1,	Š	othoon / ;	meen En	SP				
Midden Sinemurien 157,3 ±1,0 166,1 ±1,2 168,3 ±1,3 170,3 ±1,4 174,1 ±1,0 170 arcien 182,7 ±0,7 190,8 ±1,0 190,8 ±	\$ \frac{1}{2}	4	S		~ <u>~</u>		GS	(Ma)
Midden Sinemurien 157,3 ±1,0 166,1 ±1,2 168,3 ±1,3 170,3 ±1,4 174,1 ±1,0 170 arcien 182,7 ±0,7 190,8 ±1,0 190,8 ±						Tithonien		152.1 ±0.9
Midden Salporien 163,5 ±1,0 166,1 ±1,2 168,3 ±1,3 170,3 ±1,4 174,1 ±1,0 174,1 ±1,0 182,7 ±0,7 190,8 ±1,0 1					Boven	Kimmeridgien	<	
Midden Bathonien 166,1 ±1,2 168,3 ±1,3 170,3 ±1,4 170,3 ±1,4 170,3 ±1,4 170,3 ±1,0 182,7 ±0,7 190,8 ±1,0 190,8						Oxfordien		
Midden							1	
Toarcien 182,7 ±0,7 190,8 ±1,0 190,8 ±1,0 190,3 ±0,3 201,3 ±0,2 Rhaetien ~ 208,5 Rhaetien ~ 227 ~ 237 ~ 242 251,2 251,902 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 Roadien ~ 283,5 ±0,6 Roadien ~ 283,5 ±0,6 Roadien ~ 283,5 ±0,6 Roadien ~ 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 Midden Moscovien Midden Moscovien Midden Moscovien 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1			Œ		Midden	Batnonien Baiocien	3	
Toarcien 182,7 ±0,7 190,8 ±1,0 190,8 ±1,0 190,3 ±0,3 201,3 ±0,2 Rhaetien ~ 208,5 Rhaetien ~ 227 ~ 237 ~ 242 251,2 251,902 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 Roadien ~ 283,5 ±0,6 Roadien ~ 283,5 ±0,6 Roadien ~ 283,5 ±0,6 Roadien ~ 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 Midden Moscovien Midden Moscovien Midden Moscovien 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1			n			A 1 1	\leq	
Sinemurien 199,8 ±1,0 199,3 ±0,3 201,3 ±0,2 Rhaetien 227 227 247,2 251,20 251,20 251,20 251,20 251,00 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 Roadien 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 Artinskien 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 Midden Moscovien 315,2 ±0,2 30,9 ±0,22 315,2 ±0,24 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7			J			Togreion		174,1 ±1,0
Boven Norien -227 Carnien -237 -242 251,2 251,2 251,902 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 309,9 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0		_				Toarcierr	\triangleleft	182,7 ±0,7
Boven Norien -227 Carnien -237 -242 251,2 251,2 251,902 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 309,9 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0		cun			Onder	Pliensbachien	<	190,8 ±1,0
Boven Norien -227 Carnien -237 -242 251,2 251,2 251,902 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 309,9 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0		Ö				Sinemurien	<	400.0 .0.0
Boven Norien -227 Carnien -237 -242 251,2 251,2 251,902 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 309,9 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0		302				Hettangien	<	
Boven Norien -227 Carnien -237 -242 251,2 251,2 251,902 ±0,024 254,14 ±0,07 259,51 ±0,21 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 309,9 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0		Jes				Rhaetien		
Midden		M		Boven		Norien		
Midden			Frias			Carnien	<<	
Capitanien 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 366,9 ±0,16 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 3	III		Г.			Ladinien	\triangleleft	
Capitanien 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 366,9 ±0,16 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 3	<u>ਹ</u>			Midden		Anisien		
Capitanien 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 366,9 ±0,16 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 3	ZO				Ondor	Olenekien		
Capitanien 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 366,9 ±0,16 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 3	5				Orider	Induen		251,902 ±0,024
Capitanien 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 366,9 ±0,16 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 3	ane			Lopingien				254,14 ±0,07
Guadalupien Wordien 264,28 ±0,16 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 Artinskien 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4 366,9 ±0,4 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 266,9 ±0,4 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,	Fe						1	259,51 ±0,21
Roadien 273,01 ±0,14 283,5 ±0,6 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4					1 - 1 !	<u> </u>	S	264,28 ±0,16
Cisuralien Artinskien 290,1 ±0,26 Sakmarien 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 298,9 ±0,15 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7			_	Guadalupien				266,9 ±0,4
Cisuralien Artinskien 290,1 ±0,26 Sakmarien 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 298,9 ±0,15 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7			ern				<	273,01 ±0,14
Cisuralien Sakmarien 290,1 ±0,26 293,52 ±0,17 298,9 ±0,15 298,9 ±0,15 303,7 ±0,1 307,0 ±0,1 307,0 ±0,1 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 346,7 ±0,4 346,7 ±0,4			<u> </u>			Kungurien		283,5 ±0.6
Onder Bashkirien Boven Serpukhovien Widden Viséen 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 Widden Viséen 346,7 ±0,4		cum		С	isuralien	Artinskien	<	
Onder Bashkirien Boven Serpukhovien Widden Viséen 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 Widden Viséen 346,7 ±0,4						Sakmarien	\triangleleft	293.52 ±0.17
Onder Bashkirien Boven Serpukhovien Widden Viséen 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 Widden Viséen 346,7 ±0,4		<u>S</u>				Asselien	\triangleleft	
Onder Bashkirien Boven Serpukhovien Widden Viséen 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 Widden Viséen 346,7 ±0,4		305		ien	Boven	Gzhelien		
Onder Bashkirien Boven Serpukhovien Widden Viséen 315,2 ±0,2 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 Widden Viséen 346,7 ±0,4		Pale		van	DOVEIT	Kasimovien		
Boven Serpukhovien 323,2 ±0,4 330,9 ±0,2 Wiséen 346,7 ±0,4 Onder Tournaisien				Pennsylv	Midden	Moscovien		315 2 +0 2
Midden Viséen 346,7 ±0,4 Onder Tournaisien			noc		Onder	Bashkirien	<	
Midden Viséen 346,7 ±0,4 Onder Tournaisien			वृ	sissippien	Boven	Serpukhovien		
			Ca		Midden		<<	
,5 =01.				Miss	Onder		<u> </u>	

Eonos	Erath	System Fon	Sone More	Et 308/71/0	GSSP	ouderdom (Ma)	
			Boven	Famennien	4	358,9 ±0,4 372,2 ±1,6	
		_		Frasnien	<	382,7 ±1,6	
		Devoon	Midden	Givetien	<	387,7 ±0,8	
		De		Eifelien	<	393,3 ±1,2	
				Emsien	<	407,6 ±2,6	
			Onder	Pragien	1	410,8 ±2,8	
				Lochkovien	<	419,2 ±3,2	
			Pridoli		1	423,0 ±2,3	
			Ludlow	Ludfordien Gorstien	1	425,6 ±0,9	
		ī		Homerien	3	427,4 ±0,5	
		Siluur	Wenlock	Sheinwoodien	3	430,5 ±0,7 433,4 ±0,8	
		(U)	Llandovery	Telychien	<		
틸	ے ا			Aeronien	3	438,5 ±1,1 440,8 ±1,2	
<u> </u> ਹੁ	띩			Rhuddanien	1	443,8 ±1,5	
02		rdovicium	Boven	Hirnantien	-	445,2 ±1,4	
Fanerozoïcum	ZOE			Katien	<	453,0 ±0,7	
a	oale iun		üü		Sandbien	<	458,4 ±0,9
			Midden	Darriwilien	<	467,3 ±1,1	
	Č		Ord	Ordo		Dapingien	1
					Onder	Floien	<
				Ondo.	Tremadocien	4	485,4 ±1,9
				Etage 10		~ 489,5	
			Furongien Miaolingien	Jiangshanien	<	~ 494	
				Paibien	1	~ 494 ~ 497	
				Guzhangien	1	~ 500,5	
		Cambrium		Drumien	<	~ 504,5	
				Wuliuien	<	~ 509	
			Serie 2	Etage 4		~ 514	
				Etage 3		~ 521	
				Etage 2			
			Terreneuvien	Fortunien	1	~ 529	
					1	538,8 ±0,2	

		Fonoth	Eathern/E	System / Peri	GSSP GSSA	ouderdom (Ma)	
				Ediacarium	4	538,8 ±0,2 ~ 635	
			Neo- proterozoïcum-	Cryogenium		~ 720	
				Tonium		) 1000	
		L	Meso- proterozoïcum	Stenium		) 1200	
		icur		Ectasium			
		ozo		Calymmium	—(1	) 1400	
		terc		Statherium		1600	
	Precambrium	Pro	Paleo-	Orosirium		1800	
	mp		proterozoïcum	Rhyacium		2050	
	ece			Siderium	—(£)	2300	
	P		Neo-		_	2500	
		ر	archeïcum			2800	
		cun	Meso- archeïcum			,	
		heï	Meso- archeïcum Paleo- archeïcum Eo-		—	3200	
		Arc					
					_E	3600	
		lallall	archeïcum	alalalalalala	<u> </u>	4000	
		Ha	ndeïcum				
		- 116	acreum –			~ 4600	
De endergrene van eenheden van verschillende rang, werdt mementee							

De ondergrens van eenheden van verschillende rang, wordt momenteel stapsgewijs gedefinieerd op basis van Global Boundary Stratotype Section and Points (GSSPs), ook die in het Archeïcum en het Proterozoïcum welke vooralsnog als Global Standard Stratigraphic Age (GSSA) vastgesteld zijn. Tabellen en nadere informatie over geratificeerde GSSPs zijn te vinden op www.stratigraphy.org. De URL van deze tabel is hieronder gegeven.

Van eenheden met hun door een GSSP gedefinieerde ondergrens, wordt de veronderstelde ouderdom in Ma van tijd tot tijd herzien (naar nieuw inzicht bijgesteld). Voor Fanerozoïsche eenheden waarvoor nog geen GSSP en/of numerieke ouderdom is vastgesteld, is een ouderdom bij benadering gegeven (~).

De ouderdommen in Ma zijn overgenomen uit 'A Geological Time Scale 2012' door Gradstein et al. (2012), met uitzondering van die voor het Precambrium, Cambrium, Perm, Trias, Krijt, boven Paleogeen en Kwartair, die afkomstig zijn van de betreffende ICS subcommissies.

De kleuren volgen deze van de Commissie voor de Geologische Kaart van de Wereld www.ccgm.org

Tabel opgesteld door K.M. Cohen, D.A.T. Harper, P.L. Gibbard & N. Car © International Commission on Stratigraphy, Februari 2022

Citeren: Cohen, K.M., Finney, S.C., Gibbard, P.L. & Fan, J.-X. (2013; updated). The ICS International Chronostratigraphic Chart. Episodes 36: 199-204.

